

" M e

161126

Repertoriumnummer 2022/ 73/4
Datum van uitspraak 24 oktober 2022
Rolnummer 2022/AR/508

Uitgifte

Uitgereikt an j Uitgereikt aan
aan CuetC-4k.ar, _190,MAZ

Uitgereikt

it
g⁶⁴ *r* *1* ;Cleck
oVegtu • - vv3e • op
€ Af1es4/22. E
BUR BUR BUR

ryi Niet aan te bieden aan de
ontvanger

TUSSENARREST
(art. 19§3 Ger.W.)

HEROPENING DER DEBATTEN
25/09/2023

Hof van beroep Gent

ChS5Pi TiE

è. 9-3 01¹i5,NJ
at Abivü,29z3
aCCA,noAPce"rkr"
3-K-ELAKb

Arrest

7° kamer

COVER 01-00002935048-0001-0031-01-01-71

2022/AR/508 - In de zaak van:

V RRN ..., Europees parlamentslid, wonende te ...,
appellant,
hebbende als raadsman mr. ...,

tegen:

M
geïntimeerde,
hebbende als raadsman mr. ...,

wijst het hof het volgend arrest:

1. RECHTSPLEGING IN HOGER BEROEP

- 1.1. Het hoger beroep bij verzoekschrift neergelegd op 21 maart 2022 werd ingesteld tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge van 4 januari 2022 met AR-nummer 21/1295/A.
- 1.2. Het hof heeft artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken in acht genomen.
- 1.3. De procedure verliep op tegenspraak. De advocaten van de partijen werden gehoord op de openbare zitting van 19 september 2022. Het hof nam kennis van de overtuigings- en procedurestukken.
- 1.4. De partijen worden hierna verkort als volgt aangeduid:
 - De heer V
 - M

r- PAGE

01-00002935048-0002-0031-01-01-1

2. FEITEN EN VOORAFGAANDE RECHTSPLEGING

- 2.1. V is een Belgische politicus en lid van het Vlaams Belang.
- 2.2. In 2008 heeft hij een Facebookaccount aangemaakt.
- 2.3. Op 20 februari 2019 heeft hij een Facebookpagina aangemaakt die hij naar eigen zeggen gebruikt om zijn politieke boodschap te verspreiden (p. 7, randnr. 6 syntheseconclusie V).

Om een Facebookpagina te creëren moet men een persoonlijke Facebookaccount hebben.

- 2.4. Daarnaast heeft V eveneens een advertentie account aangemaakt. Volgens M is dit gebeurd op 23 februari 2018. Dit is een betalende account die V gebruikt om advertenties te plaatsen en te delen via Facebook.
- 2.5. Op 26 mei 2019 werd hij verkozen als Europarlementslid en sindsdien zetelt hij in het Europees Parlement.
- 2.6. Volgens M heeft V herhaaldelijk inhoud gedeeld die in strijd is met zijn overeenkomsten met M. Hierdoor zou hij o.m. de Facebook Servicevoorwaarden geschonden hebben.

Als gevolg hiervan heeft M de beweerde inbreukmakende inhoud verwijderd van de Facebookpagina van V en heeft ze "tijdelijke" beperkingen opgelegd op zijn Facebookpagina en op zijn advertentie account (p. 6, randnr. 6 syntheseconclusie M).

- 2.7. M heeft vanaf 19 februari 2021 de Facebookpagina van V tevens aan een 'schaduwban' onderworpen. Dit houdt volgens V concreet in dat slechts een fractie van zijn volgers zijn berichten te zien krijgt. M limiteert volgens hem met andere woorden de zichtbaarheid van zijn Facebookpagina.
- 2.8. M erkent dat zij in februari 2021 een beperking heeft opgelegd op de Facebookpagina van V. Deze verminderde volgens haar het organisch bereik dat de op de Facebookpagina geplaatste inhoud anders zou hebben kunnen ervaren. Dit betekent dat het minder waarschijnlijk was dat de onbetaalde inhoud die op de Facebookpagina werd gedeeld, aan hetzelfde aantal gebruikers zou worden getoond als zonder een dergelijke beperking het geval was geweest (p. 23, randnr. 81 syntheseconclusie M).

2.9. V voert aan dat hij door de maatregelen van M van 19 februari 2021 tot 19 augustus 2021 zijn Facebookaccount niet langer actief kon gebruiken, geen berichten kon delen via zijn Facebookpagina en dus ook geen enkel bericht meer kon plaatsen op zijn Facebookpagina. Evenmin kon hij naar eigen zeggen nog advertenties plaatsen of Facebookpagina's beheren.

2.10. Volgens M is op de datum van haar syntheseconclusie in graad van beroep geen enkele beperking nog van kracht op de Facebookpagina van V.

2.11. V erkent dat M op 24 mei 2021 zijn advertentie account heeft gedeblokkeerd.

2.12. Verder stelt hij dat hij op 19 augustus 2021 heeft vastgesteld dat M de blokkering van zijn publicatierechten heeft stopgezet en dat hij sindsdien zijn Facebookaccount dus opnieuw kan gebruiken om berichten te delen.

Volgens hem past M op vandaag evenwel nog steeds een schaduwban toe op zijn Facebookpagina.

2.13. Waar V de term 'schaduwban' gebruikt, hanteert M hiervoor de term 'beperking' (zie p. 23, randnr. 81 syntheseconclusie M).

Beiden termen zijn volgens het hof evenwel synoniemen voor hetzelfde fenomeen, nl. een maatregel waardoor het organisch bereik vermindert van de inhoud die op een Facebookpagina wordt geplaatst.

Hierna gebruikt het hof voor deze maatregel de term 'schaduwban'.

3. VORDERINGEN EN STANDPUNTEN VAN PARTIJEN IN HOGER BEROEP

3.1. Voor een uiteenzetting van de grieven, het voorwerp van de eisen en de argumentatie van partijen verwijst het hof naar de procedurestukken in hoger beroep.

3.2. V vordert in het beschikkend gedeelte van zijn syntheseconclusie van 31 augustus 2022:

Het hoger beroep van Appellant ontvankelijk en gegrond te verklaren;

Het vonnis a quo te vernietigen en als volgt te hervormen:

I. Alvorens recht te doen

Op grond van art. 19, derde lid Ger. W., alvorens recht te doen, het verzoek tot voorlopige maatregelen ontvankelijk en gegrond te verklaren en aan M de volgende maatregel op te leggen in afwachting van een eindbeslissing:

- Het gebruik van een schaduwban, die is opgelegd omwille van de berichten die voorwerp uitmaken van dit geschil, op de berichten die gedeeld worden op de Facebookpagina van V ... te schorsen, op straffe van een dwangsom van 1.000 EUR per uur vanaf de betekening van het tussenarrest.

De vordering tot maatregelen alvorens recht te doen te behandelen tijdens korte debatten op de inleidingszitting of op een nabije datum overeenkomstig art. 1066 Ger.W.

Ten gronde

Ingevolge de devolutieve werking van het hoger beroep, de vorderingen ten gronde, zoals hieronder geformuleerd, aan te houden.

Een conclusiekalender vast te leggen om de zaak in staat te stellen en een rechtsdag te bepalen.

1. In hoofdorde

De vorderingen van V ontvankelijk en als volgt gegrond te verklaren;

Te oordelen dat M met haar gewraakte handelingen het recht op vrijheid van meningsuiting van V heeft geschonden;

Te oordelen dat M met haar gewraakte handelingen een fout heeft begaan in de zin van art. 1382 BW, die schade heeft veroorzaakt aan V;

Te oordelen dat M misbruik heeft gemaakt van haar machtspositie;

2. In ondergeschikte orde

Te oordelen dat de berichten van V geen schending betekenen van de servicevoorwaarden en de community richtlijnen van Facebook;

Te oordelen dat Facebook haar servicevoorwaarden en community richtlijnen ten aanzien van V op discriminatoire wijze toepast;

3. In elk geval

M te bevelen om de verwijderde berichten terug te plaatsen op de Facebookpagina van V (.....) en de Instagrampagina van V op straffe van een dwangsom van 1.000 EUR per uur per verwijderd bericht;

M te bevelen om de factcheck gekoppeld aan het bericht van 3 en 16 december te verwijderen;

M te bevelen om de sancties die het heeft opgelegd omwille van de verwijderde berichten te staken.

Concreet zijn dit:

- De blokkering van de publicatierechten en functionaliteiten verbonden aan de Facebookaccount V (*
- De blokkering van het gebruik van de functionaliteiten verbonden aan de Facebookpagina van V (...);*
- De mededeling dat de Facebookpagina mogelijk in strijd is met de community richtlijnen en het toepassen van een schaduwban op de Facebookpagina van V (..)*

M te veroordelen tot het betalen van een schadevergoeding aan V, voorlopig begroot op 1 EUR;

M te veroordelen tot de kosten van het geding, daarin begrepen de dagvaardingskosten, de betekeningskosten en de rechtsplegingsvergoeding, deze laatste thans begroot op 1.510,00 EUR in eerste aanleg en 1.510,00 EUR in graad van beroep, meer de gerechtelijke interesten gelijk aan de wettelijke interestvoet vanaf de datum van betekening van het tussen te komen vonnis tot de dag van algehele betaling.

3.3. M vordert in het beschikkend gedeelte van haar syntheseconclusie van 15 september 2022:

- In hoofddorde, de vorderingen van Appellant af te wijzen als onontvankeijk;*
- In ondergeschikte orde, te oordelen dat de Belgische rechtbanken geen internationale bevoegdheid hebben om kennis te nemen van de vorderingen van Appellant tegen M Platforms Ireland;*

– *In meer ondergeschikte orde, het verzoek van Appellant om een voorlopige maatregel op grond van artikel 19, lid 3 Ger. W. af te wijzen;*

– *In ieder geval, Appellant te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van EUR 1.560 in eerste aanleg en EUR 1.680 in graad van beroep.*

4. BEOORDELING

4.1. Algemeen

4.1.1. In de huidige stand van de procedure is het debat beperkt tot de volgende vragen:

- Is het hoger beroep van V ontvankelijk?
- Hebben de Belgische rechtbanken rechtsmacht ('internationale bevoegdheid')?
- Is de door V gevorderde voorlopige maatregel ontvankelijk en gegrond?

4.2. De toelaatbaarheid van het hoger beroep

4.2.1. Een exploit van betekening aan V ligt niet voor. Er wordt ook niet voorgehouden dat een betekening verricht werd. Het hoger beroep is tijdig en regelmatig naar vorm, wat trouwens niet betwist wordt.

4.2.2. M voert aan dat het hoger beroep onontvankelijk is op grond van art. 1050,2^e lid Ger. W.

- Het bestreden vonnis is volgens haar immers een (zuivere) beslissing alvorens recht te doen. Tegen een dergelijk vonnis kan slechts hoger beroep worden ingesteld samen met het hoger beroep tegen het eindvonnis (p. 29, randnr. 105 e.v. syntheseconclusie M).

4.2.3. Art. 1050,2^e lid Ger. W. bepaalt het volgende:

Tegen een beslissing inzake bevoegdheid of, tenzij de rechter ambtshalve of op verzoek van een van de partijen anders bepaalt, een beslissing alvorens recht te doen kan slechts hoger beroep worden ingesteld samen met het hoger beroep tegen het eindvonnis.

4.2.4. Het hof treedt het argument van M niet bij.

Het tweede lid van art. 1050 Ger. W. vormt een uitzondering op de algemene regel uit het eerste lid van dit artikel, nl. dat in alle zaken hoger beroep kan worden ingesteld zodra het vonnis is uitgesproken, zelfs al is dit een verstekvonnis.

Uitzonderingen moeten beperkend worden uitgelegd.

Nu er in het tweede lid van art. 1050 Ger. W. geen melding wordt gemaakt van vonnissen waarin de rechter uitspraak doet over zijn rechtsmacht, zijn dergelijke vonnissen wel degelijk vatbaar voor onmiddellijk hoger beroep (vgl. Cass. 12 mei 2017, C.16.0214.N).

Het resultaat is niet anders indien de beslissing over de rechtsmacht betrekking heeft op een maatregel alvorens recht te doen.

M verwijst vergeefs naar het arrest van het Hof van Cassatie van 21 juni 2021 (C.17.0412.N). Dit arrest heeft immers betrekking op een situatie waarin de rechter daadwerkelijk een beslissing neemt over de maatregel alvorens recht te doen en oordeelt over de ontvankelijkheid en/of de gegrondheid van deze maatregel.

Dit is niet het geval indien de rechter zich zonder rechtsmacht verklaart om over deze maatregel te oordelen.

Om de bovenvermelde redenen speelt art. 1050,2^e lid Ger. W. niet in deze zaak. Het hoger beroep van V is bij gevolg wel degelijk ontvankelijk.

4.2.5. Louter ten overvloede overweegt het hof nog hetgeen volgt.

Het debat voor de eerste rechter was beperkt tot de gevraagde voorlopige maatregel (p. 3 onderaan van het bestreden vonnis).

Bij het beoordelen van zijn rechtsmacht over deze maatregel, heeft de eerste rechter —ten overvloede — evenwel tevens geoordeeld dat hij geen rechtsmacht heeft om over het bodemgeskil te oordelen (p. 8, randnr. 6.3 van het bestreden vonnis).

De eerste rechter heeft op dit punt zijn rechtsmacht uitgeput zodat het vonnis op dit punt onmiskenbaar een eindvonnis is waartegen onmiddellijk hoger beroep kan worden ingesteld (art. 19,1^e lid Ger. W.).

Dat de eerste rechter zijn rechtsmacht ten gronde heeft beoordeeld in het kader van een verzoek om een voorlopige maatregel neemt geenszins weg dat hij wel degelijk een eindbeslissing heeft genomen over zijn rechtsmacht over de grond van de zaak. Het is daarbij zonder belang dat hij in het beschikkend gedeelte van zijn vonnis niet heeft herhaald zonder rechtsmacht te zijn om over de grond van de zaak te oordelen.

Anders dan M aanvoert, kan er voor de eerste rechter geen debat meer worden gevoerd over de grond van de zaak.

Aan het voorgaande wordt geen afbreuk gedaan doordat V na het bestreden vonnis op 10 januari 2022 nog een conclusie heeft neergelegd. De kwalificatie van een vonnis als 'eindbeslissing' of 'beslissing alvorens recht te doen' hangt immers niet af van de (proces)houding van partijen.

4.2.6. Conclusie: het hoger beroep is ontvankelijk.

4.3. Gegrontheid van het hoger beroep

4.3.1. Rechtsmacht

4.3.1.1. Alemeen

4.3.1.1.1. In deze zaak is de volgende verordening van toepassing: Verordening (EU) 1215/2012 van 12 december 2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken.

Deze verordening wordt hierna verkort aangeduid als "Brussel Ibis Vo".

4.3.1.1.2. V steunt de rechtsmacht van de Belgische rechter voor de door hem gevorderde voorlopige maatregel op twee verschillende rechtsgronden:

- In hoofdde: op art. 35 Brussel Ibis Vo
- In ondergeschikte orde: op de rechtsmacht van de Belgische rechter over het bodemgeschil (p. 95 e.v. syntheseconclusie V).

4.3.1.2. Art. 35 Brussel Ibis Vo

4.3.1.2.1. Volgens M hebben de Belgische rechtbanken geen "internationale bevoegdheid om kennis te nemen van de vorderingen van Appellant omdat Appellant heeft ingestemd met de Forumkeuzebedingen, die de Ierse rechtbanken exclusieve bevoegdheid verlenen om kennis te nemen van de vorderingen van Appellant tegen M Platforms Ireland." (p. 40, randnr. 145 e.v. syntheseconclusie M).

4.3.1.2.2. Art. 35 Brussel Ibis Vo bepaalt het volgende:

In de wetgeving van een lidstaat vastgestelde voorlopige of bewarende maatregelen kunnen bij de gerechten van die staat worden aangevraagd, zelfs indien een gerecht van een andere lidstaat bevoegd is om van het bodemgeschil kennis te nemen. (eigen onderlijning hof)

4.3.1.2.3. Uit dit artikel blijkt duidelijk dat een forumkeuzebeding geen afbreuk kan doen aan de rechtsmacht op grond van art. 35 Brussel Ibis Vo: zelfs indien een andere rechter ten gronde rechtsmacht heeft, bij voorbeeld op grond van een rechtsgeldig forumkeuzebeding, kan een andere rechter nog op grond van voormeld artikel voorlopige maatregelen bevelen (in dezelfde zin: M.P. SENDER, "Art. 31 EEX-Vo" in *Comm. Ger. R.*, 2003, 5).

Met verwijzing naar het arrest van het Hof van Justitie van 6 oktober 2021 heeft de eerste rechter ten onrechte aangenomen dat een geldig forumkeuzebeding verhindert dat een andere dan de aangeduide rechter voorlopige maatregelen beveelt op grond van art. 35 Brussel Ibis Vo (HvJ 6 oktober 2021, nr. C-581/20, Toto).

In zijn conclusie voor dit arrest heeft advocaat-generaal RANTOS immers uitdrukkelijk gesteld dat er niet mag worden van uitgegaan dat er met een in algemene bewoordingen opgesteld forumkeuzebeding wordt afgezien van het voordeel van artikel 35 Brussel Ibis Vo (concl. A.G. RANTOS voor HvJ 6 oktober 2021, C-581/20, Toto, r.o. 61).

Dit alles is ook logisch: indien er zou worden geoordeeld dat een in algemene bewoordingen opgesteld forumkeuzebeding de bevoegdheid van het gekozen gerecht uitbreidt tot het gelasten van voorlopige of bewarende maatregelen met als gevolg dat dit gerecht uitsluitend bevoegd is voor dergelijke maatregelen, zou dit de rechtsbescherming van art. 35 Brussel Ibis Vo volledig uithollen.

4.3.1.2.4. De ganse uiteenzetting van V ten spijt, lijkt M overigens ook niet te betwisten dat haar forumkeuzebedingen geen afbreuk kunnen doen aan art. 35 Brussel Ibis Vo (zie p. 103, randrn. 390 syntheseconclusie M).

M betwist we' dat de voorwaarden van art. 35 Brussel Ibis Vo vervuld zijn (p. 104, randrn. 393 syntheseconclusie M).

4.3.1.2.5. Voor de toepassing van art. 35 Brussel Ibis Vo moeten de volgende voorwaarden vervuld zijn:

- de gevorderde voorlopige maatregelen moeten mogelijk zijn in de Belgische wetgeving;

- het moet gaan om voorlopige maatregelen die een conservatoir karakter hebben in de zin van de verordening;
- waarbij er desnoods maatregelen opgelegd worden om het conservatoir karakter van de voorlopige maatregelen te garanderen;
- er moet een reële band bestaan tussen het voorwerp van de voorlopige maatregelen en de territoriale bevoegdheid van de rechtbank in de aangezochte lidstaat;
- de maatregelen moeten beperkt zijn tot het grondgebied van de forumstaat (overweging 33 Brussel Ibis Vo).

(p. 91, randnr. 135 syntheseconclusie V; p.104, randnr. 393 syntheseconclusie M)

4.3.1.2.6. Het hof bespreekt hierna deze voorwaarden.

— de gevorderde voorlopige maatregelen moeten mogelijk zijn in de Belgische wetgeving

Deze voorwaarde is vervuld.

Art. 19, derde lid Ger. W. laat de rechter immers toe, alvorens recht te doen, een voorafgaande maatregel bevelen om de toestand van de partijen voorlopig te regelen.

— conservatoir karakter

Onder „voorlopige of bewarende maatregelen" moeten maatregelen worden verstaan die bedoeld zijn een feitelijke of juridische situatie te handhaven ter bewaring van rechten waarvan de erkenning langs andere weg wordt gevraagd voor de rechter die van het bodemgeschil kennis neemt (vgl. HvJ 26 maart 1992, nr. C261/90, Reichert, r.o. 34).

Hieronder vallen ook 'positieve of anticiperende' maatregelen, d.w.z. maatregelen die eigenlijk de grond van de zaak en de vordering van de eiser voorlopig afwegen (vgl. **M.P. SENDER**, "Art. 31 EEX-Vo" in *Comm. Ger. R.*, 2003, 9). Wanneer de rechter dergelijke maatregelen beveelt, dient hij wel voorwaarden of modaliteiten op te leggen ter garantie van het voorlopige of bewarende karakter van de maatregelen. Hij dient er met andere woorden over te waken dat de opgelegde maatregelen 'omkeerbaar' zijn.

Anders dan M aanvoert, beantwoordt de door V gevorderde voorlopige maatregel *princiepelijk* wel degelijk aan deze voorwaarde. Deze strekt ertoe een feitelijke situatie te handhaven, nl. het gebruik van de schaduwban te *schorsen*.

Zoals het hof ook hierna nog uiteenzet, acht het het aannemelijk dat deze maatregel nodig is om ervoor te zorgen dat een uitspraak ten gronde enig nut behoudt. Nu beide partijen uitvoerige conclusies hebben opgesteld met een uitgebreide argumentatie, neemt de afwikkeling van de procedure ten gronde enige tijd in beslag. Indien V de uitspraak ten gronde moet afwachten, blijft hij gedurende de ganse procedure de negatieve gevolgen van de schaduwban ondervinden. Dit laatste veronderstelt uiteraard dat het bewezen is dat M de schaduwban op dit moment nog toepast (zie verder). Deze negatieve gevolgen kunnen volgens het hof onvoldoende worden opgevangen door het definitief opheffen van de schaduwban in een beslissing ten gronde en het toekennen van een schadevergoeding.

— Maatregelen ter garantie van het conservatoir karakter van de voorlopige maatregelen

De rechter die maatregelen gelast op grond van artikel 35 Brussel Ibis Vo moet de noodzaak onder ogen zien, voorwaarden of modaliteiten vast te stellen die het voorlopige of bewarende karakter van de maatregelen moeten garanderen (vgl. HvJ 17 november 1998, C-391/95, Van Uden, r.o. 41).

Het voorlopig en conservatoir karakter van de door V gevorderde maatregel kan in deze zaak worden gegarandeerd door deze maatregel te beperken in de tijd, nl. tot de uitspraak ten gronde.

Indien de rechter ten gronde zou beslissen dat M terecht een schaduwban heeft toegepast, kan M bovendien met onmiddellijke ingang de schaduwban opnieuw invoeren (en alle berichten die aan de volgers van de Facebookpagina van V zijn getoond wissen).

reële band tussen het voorwerp van de voorlopige maatregel en de territoriale bevoegdheid van de rechtbank in de aangezochte lidstaat

Het toestaan van voorlopige of bewarende maatregelen krachtens art. 35 Brussel Ibis Vo is afhankelijk van de voorwaarde dat er een reële band bestaat tussen het voorwerp van de gevraagde maatregelen en de op territoriale criteria gebaseerde bevoegdheid van de verdragsluitende staat van de aangezochte rechter (vgl. HvJ 17 november 1998, nr. C-391/95, Van Uden, r.o. 40).

Een belanghebbende partij kan op grond van art. 35 Brussel Ibis Vo verzoeken om een voorlopige of bewarende maatregel voor de rechten van een lidstaat waar de goederen of de persoon ten aanzien waarvan de maatregel ten uitvoer moet worden gelegd, zich bevinden (vgl. Hvi 6 oktober 2021, nr. C-581/20, Toto, r.o. 58).

M argumenteert uitvoerig dat deze voorwaarde in deze zaak niet vervuld is.

Zij voert aan dat "de Facebook Service voor gebruikers in de Europese regio, met inbegrip van België, [wordt] geëxploiteerd en gehost door M Platforms Ireland, een vennootschap naar Iers recht, waarvan de maatschappelijke zetel zich in Dublin bevindt" (p. 113, randnr. 431 syntheseconclusie M).

Daarom kan de door V gevraagde maatregel volgens haar alleen worden uitgevoerd in Ierland, waar M actief is. Ierland is de enige plaats waar M de schaduwban zou kunnen opleggen of opschorten.

Er bestaat volgens M dan ook geen reële band tussen de door V gevraagde maatregel en België, omdat de gevraagde maatregel niet in België zou worden uitgevoerd en ook niet in België zou *kunnen* worden uitgevoerd (p. 111, randnr. 425 syntheseconclusie M).

Ter ondersteuning van haar stelling verwijst M o.m. naar een vonnis van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 9 maart 2020 (stuk 11 M).

In tegenstelling tot M en de eerste rechter, is het hof van oordeel dat er wel degelijk een reële band bestaat tussen de door V gevorderde maatregel en België.

Als Belgische politicus richt hij zich naar de Belgische kiezer en neemt deel aan het Belgisch politiek en publiek debat (p. 87, nr. 128 syntheseconclusie V). Het hof acht het aannemelijk dat het overgrote deel van zijn 'volgers' Belgische kiesgerechtigden zijn. De schaduwban — indien bewezen — zorgt ervoor dat de zichtbaarheid van zijn berichten voor zijn volgers beperkt is.

Zonder hierin door M te worden tegengesproken, voert V overigens aan dat M zélf aangeeft dat het mogelijk is om een doelgroep (van een advertentie) te definiëren op basis van locatie (zogenaamde locatietargeting') (p. 89, randnr. 131 syntheseconclusie V).

Het is voor M bij gevolg perfect mogelijk om de beweerde schaduwban enkel te schorsen t.a.v. de Belgische volgers van V.

Om die reden kan het hof de eerste rechter niet bijtreden waar deze het volgende heeft gesteld:

De gevolgen van de door eiser gevraagde maatregel, zijn of kunnen overigens hoe dan ook niet -zoals vereist- worden beperkt tot het Belgisch grondgebied. (p. 7 bestreden vonnis).

Het toekennen van rechtsmacht aan de Belgische rechtbanken is volgens het hof evenmin in strijd met de rechtszekerheidsdoelstelling van de Brussel Ibis Vo. Nu *de facto* een voorlopige maatregel wordt gevraagd ten aanzien van de in België gevestigde volgers van V, kunnen deze maatregelen immers niet in eender welke lidstaat worden gevraagd.

Op grond van de bovenvermelde band met België, was het voor M overigens *voorzienbaar* om opgeroepen te worden voor de Belgische rechtbanken.

Door rechtsmacht aan te nemen op basis van de locatie van de Facebook-gebruikers, loopt M geenszins het risico om op grond van art. 35 Brussel Ibis Vo opgeroepen te worden voor de gerechten van eender welke lidstaat.

Het door de Brussel Ibis Vo beoogde evenwicht wordt hierdoor dus niet verstoord. Integendeel. Indien in een online-context, meer bepaald deze van sociale media, zou worden geoordeeld dat de gebruikers enkel voorlopige maatregelen kunnen vorderen voor de gerechten van de lidstaat waar de hoofdvestiging van het sociale mediabedrijf gevestigd is en waar dit actief is, zou dit de rechtsbescherming van art. 35 Brussel Ibis Vo compleet uithollen.

Het hof sluit zich dan ook niet aan bij o.m. de door M voorgelegde beschikking in kort geding van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 9 maart 2020 (stuk 11 M, p. 14, randnr. 24).

4.3.1.3. Ten overvloede: rechtsmacht ten gronde

4.3.1.3.1. Ook de gerechten die op grond van de Brussel Ibis Vo rechtsmacht hebben om van het bodemgeschil kennis te nemen, kunnen voorlopige en bewarende maatregelen gelasten (vgl. Hvi 6 oktober 2021, nr. C-581/20, Toto, r.o. 55).

In tegenstelling tot wat geldt voor art. 35 Brussel Ibis Vo, is de rechtsmacht van de bodemrechter om voorlopige en bewarende maatregelen te gelasten niet afhankelijk van het vervuld zijn van nadere voorwaarden, zoals een reële band tussen het voorwerp van de voorlopige maatregel en de territoriale bevoegdheid van de

rechtbank in de aangezochte lidstaat (vgl. HvJ 17 november 1998, nr. C-391-95, Van (Men, r.o.22)).

- 4.3.1.3.2. V baseert de rechtsmacht van de Belgische rechtbanken om voorlopige en bewarende maatregelen te bevelen *in ondergeschikte orde* ook op de rechtsmacht van voormelde rechtbanken ten gronde (zie zijn vierde grief, p. 95 e.v. van zijn syntheseconclusie).

Louter ten overvloede gaat het hof hieronder dan ook na of het tevens rechtsmacht heeft ten gronde.

- 4.3.1.3.3. V steunt de rechtsmacht ten gronde van de Belgische rechtbanken op de volgende rechtsgronden:

- In hoofdorde: zijn vordering is buitencontractueel van aard en gesteund op een schending van zijn grondrechten en misbruik van machtspositie van M. De Belgische rechtbanken hebben rechtsmacht op grond van art. 7.2 Brussel Ibis Vo.
- Ondergeschikt: zijn vordering is contractueel van aard. De Belgische rechtbanken hebben rechtsmacht op grond van van art. 7.1 b) tweede streepje Brussel Ibis Vo.

- 4.3.1.3.4. M beroept zich daarentegen op de exclusieve rechtsmacht van de Ierse rechter op basis van een forumkeuzebeding in art. 4.4 van de Facebook Servicevoorwaarden (p. 41, randnr. 149 e.v. syntheseconclusie MFAN — stuk 1 M). Dit beding is volgens haar van toepassing op alle vorderingen, zowel contractuele als buitencontractuele (p. 85, randnr. 306 syntheseconclusie M).

Zij beroept zich ook op haar 'Commerciële Bevoegdheidsbeding' dat eveneens exclusieve bevoegdheid verleent aan de Ierse rechtbanken voor elke "commerciële claim" (p. 95, randnr. 347 e.v. syntheseconclusie M — stuk 7 M).

- 4.3.1.3.5. V betwist dat dit forumkeuzebeding van toepassing is. Hij voert hiertoe de volgende argumenten aan:

- Het forumkeuzebeding is niet van toepassing want hij is een consument.
- M bewijst niet dat hij van de Facebook Servicevoorwaarden kennis heeft genomen en deze heeft aanvaard.

- 4.3.1.3.6. V voert aan dat hij een consument is en dus de dwingendrechtelijke bescherming geniet van art. 17-19 Brussel Ibis Vo.

Volgens M daarentegen maakt V als politicus en Europees parlements lid een professioneel gebruik van de Facebook Service zodat hij niet als een consument kan worden beschouwd in de zin van art. 17.1 Brussel Ibis Vo.

Partijen voeren zeer uitvoerig betwisting over deze voorwaarde.

Bij het beslechten van deze betwisting merkt het hof vooreerst op dat het begrip 'consument' in de zin van art. 17.1 Brussel Ibis Vo restrictief moet worden uitgelegd (vgl. HvJ 25 januari 2018, C-498/16, Schrems, r.o. 29).

Een politicus/politica kan volgens het hof omschreven worden als iemand die lid is van een politieke partij, de standpunten van die partij uitdraagt en de verwezenlijking van de doelstellingen van die partij nastreeft (vgl. <https://finl.wikipedia.org/wiki/Politicus>). Om die doelstellingen te realiseren, streeft een politicus er doorgaans naar een gekozen functie uit te oefenen (vb. gemeenteraadslid, provincieraadslid, parlements lid, enz.).

Wanneer iemand een Facebookaccount opent en een Facebookpagina aanmaakt om zijn politieke ideeën en meningen te verkondigen, verliest hij volgens het hof niet de hoedanigheid van consument indien hij naderhand ook wordt verkozen en een (bezoldigd) politiek mandaat opneemt.

Voor deze stelling kan volgens het hof steun worden gevonden in het arrest SCHREMS (HvJ 25 januari 2018, C-498/16, Schrems, in het bijzonder r.o. 41).

Waar SCHREMS de realisatie van een bepaalde maatschappelijke doelstelling nastreeft, nl. de handhaving van het fundamentele recht op gegevensbescherming, streeft ook V de realisatie van zijn politieke ideeën na. Beiden gebruiken hiervoor o.m. hun Facebookpagina terwijl zij hun Facebookaccount aanvankelijk enkel voor particuliere doeleinden gebruikten.

Hoewel SCHREMS in het kader van zijn maatschappelijke strijd ook inkomsten ontvangt (o.m. via boeken, lezingen, giften,...), verliest hierdoor volgens het Hof van Justitie niet de hoedanigheid van consument.

Indien de stelling van M zou worden gevolgd, nl. dat een politicus die zijn Facebookpagina gebruikt voor het verspreiden van zijn politieke ideeën niet als een consument kan worden beschouwd, zou dit er overigens toe leiden dat binnen de Europese Unie de Ierse rechtbanken als enigen kunnen oordelen over meningsuitingen van politici op Facebook, gaande van een gemeenteraadslid tot een parlements lid (zie in die zin: syntheseconclusie V p. 62, randnr. 82).

Om de bovenvermelde reden kan V als een consument worden beschouwd voor het gebruik van zijn Facebookaccount en Facebookpagina.

Nu de door V gevorderde voorlopige maatregel enkel betrekking heeft op zijn Facebookpagina, is de vraag 6f hij eventueel heeft ingestemd met een forumkeuzebeding in het kader van zijn advertentie account en zo ja, of dit beding hem tegenstelbaar is, zonder belang.

Conclusie: zelfs *indien* er zou worden aangenomen dat V heeft ingestemd met het forumkeuzebeding uit de Facebook Servicevoorwaarden en met het 'Commerciële Bevoegdheidsbeding', zou M zich op grond van art. 19 Brussel Ibis Vo niet op voormelde bedingen kunnen beroepen.

4.3.1.3.7. Nu het forumkeuzebeding van M geen hinderpaal vormt voor de rechtsmacht van de Belgische rechtbanken, moet er worden onderzocht of deze rechtsmacht hebben op grond van één van de bepalingen van de Brussel Ibis Vo.

Om deze vraag te beslechten moet eerst de aard van de vordering van V worden bepaald: is deze contractueel dan wel buitencontractueel van aard?

Ook hierover voeren partijen uitgebreid betwisting.

Het hof overweegt hierover hetgeen volgt.

De enkele omstandigheid dat een van de contractspartijen een civielrechtelijke aansprakelijkheidsvordering instelt tegen de andere partij volstaat op zich niet om te spreken van een vordering die voortvloeit uit „verbintenissen uit overeenkomst” in de zin van artikel 7.1 Brussel Ibis Vo.

Daarvan is slechts sprake indien de verweten gedraging kan worden beschouwd als niet-nakoming van de contractuele verbintenissen zoals deze kunnen worden bepaald aan de hand van het voorwerp van de overeenkomst.

Dat is a priori het geval wanneer de uitlegging van de overeenkomst tussen verweerder en verzoeker noodzakelijk is om vast te stellen of de gedraging die laatstgenoemde verwijt aan eerstgenoemde geoorloofd dan wel ongeoorloofd is (vgl. HvJ 13 maart 2014, C-548/12, Brogsitter, r.o. 23-25).

Wanneer de verzoeker zich in zijn verzoekschrift beroept op de regels inzake onrechtmatige daad, te weten de schending van een wettelijke verplichting, en het niet noodzakelijk is om de inhoud van de met de verweerder gesloten overeenkomst te onderzoeken om te bepalen of de aan hem verweten gedraging geoorloofd dan

wel ongeoorloofd is, vloeit de grond voor de vordering daarentegen voort uit onrechtmatige daad in de zin van artikel 7.2 Brussel Ibis Vo aangezien die verplichting los van de overeenkomst op de verweerder rust (vgl. HvJ 24 november 2020, C59/19, Wikingerhof GmbH & Co KG/[Booking.com](https://www.booking.com) BV, r.o. 33).

De kwalificatie die V aan zijn vorderingen geeft is niet doorslaggevend om uit te maken of deze contractueel dan wel buitencontractueel van aard zijn. Dat V in zijn dagvaarding van 8 april 2020 in hoofddorde aanvoert dat M zijn recht op vrijheid van meningsuiting schendt, hetgeen volgens hem een onrechtmatige daad uitmaakt, is bij gevolg niet van doorslaggevend belang.

Anders dan V aanvoert, valt huidige zaak volgens het hof niet zonder meer te vergelijken met de zaak [Booking.com](https://www.booking.com) (Hv.I 24 november 2020, C59/19, Wikingerhof GmbH & Co KG/[Booking.com](https://www.booking.com) BV). In voormelde zaak voerde de eisende partij aan dat [Booking.com](https://www.booking.com) van haar vermeende machtspositie op de betrokken markt misbruik maakt door aan kleine op haar platform ingeschreven hotelhouders onbillijke contractvoorwaarden op te leggen.

In de huidige zaak klaagt V zich volgens het hof in wezen over de wijze waarop M haar overeenkomst voor de Facebook service uitvoert.

Deze vordering vereist volgens het hof wel degelijk een uitlegging van de overeenkomst tussen partijen.

Om die reden dient de vordering van V te worden beschouwd als een vordering ten aanzien van verbintenissen uit overeenkomst, in de zin van art. 7.1 Brussel Ibis Vo.

4.3.1.3.8. In het licht van het voorgaande, kunnen de Belgische rechtbanken in deze zaak hun rechtsmacht op twee verschillende gronden baseren:

Art. 17-19 Brussel Ibis Vo: als consument kan V een vordering instellen voor de rechtbanken van zijn woonplaats, nl. België (Brugge).

— Art. 7.1 b) tweede streepje Brussel Ibis Vo: België is de plaats waar de overeenkomst door M daadwerkelijk wordt uitgevoerd (vgl. o.m. Voorzieningenrechter bij de Rechtbank van Noord-Holland 6 oktober 2021, r.o. 4.1, stuk G.4 V; Oberlandesgericht München 4 augustus 2018, 18 W 1294/18, r.o. 10, stuk G.8 V).

Volledigheidshalve merkt het hof nog op dat V de rechtsmacht van de Belgische rechter weliswaar niet uitdrukkelijk steunt op art. 17-19 Brussel Ibis Vo (overeenkomsten gesloten door consumenten). Nu hij uitdrukkelijk aanvoert dat hij een consument is, is dit evenwel het logische gevolg van zijn argumentatie.

4.3.1.4. Samenvatting m.b.t. de rechtsmacht

4.3.1.4.1. De Belgische rechtbanken hebben rechtsmacht om te oordelen over de vordering van V tot voorlopige maatregelen (m.b.t. zijn Facebookpagina):

- Op grond van art. 35 Brussel Ibis Vo;
- Op grond van hun rechtsmacht ten gronde die zij ontlelen aan:
 - Art. 18.1 Brussel Ibis Vo (V = consument);
 - Minstens op grond van art. 7.1 b) tweede streepje Brussel Ibis Vo

Ten overvloede merkt het hof bovendien nog op dat de vraag of de vordering van V contractueel dan wel buitencontractueel van aard is, geen verschil uitmaakt voor de rechtsmacht van de Belgische rechtbanken.

Ook indien er zou geoordeeld worden dat zijn vordering buitencontractueel van aard is, zouden de Belgische rechtbanken rechtsmacht hebben (art. 7.2 Brussel Ibis Vo). Nu V een Belgische politicus is en zich richt tot de Belgische kiezers, situeert de schade die hij door de beweerde onrechtmatige daad van M heeft geleden zich in België.

4.3.2. Gevorderde maatregel

4.3.2.1. Is de gevraagde maatregel zonder voorwerp?

4.3.2.1.1. Volgens M is de schaduwban op vandaag niet meer van toepassing op de Facebookpagina van V. De door hem gevraagde voorlopige maatregel is daarom zonder voorwerp en moet alleen reeds daarom worden afgewezen (p. 116, randnr. 451 e.v. syntheseconclusie M).

V betwist dit (p. 139, randnr. 224 e.v. syntheseconclusie V). Hij is van oordeel dat M nog steeds gebruik maakt van een schaduwban.

4.3.2.1.2. Om het hof van hun gelijk te overtuigen, schuiven beide partijen diverse cijfers naar voor en leggen zij talrijke stukken neer die betrekking hebben op verschillende periodes.

4.3.2.1.3. De essentie van de betwisting is volgens het hof evenwel de volgende:

- M erkent dat zij vanaf februari 2021 een 'beperking' heeft opgelegd op de Facebook pagina van V (p. 23, randnr. 81 syntheseconclusie M). Zij omschrijft deze beperking als volgt:

Deze beperking verminderde het organisch bereik dat de op de TV Pagina geplaatste inhoud anders zou hebben kunnen ervaren Dit betekent dat het minder waarschijnlijk was dat de onbetaalde inhoud die op de TV Pagina werd gedeeld, aan hetzelfde aantal gebruikers zou worden getoond als zonder een dergelijke beperking het geval was geweest.

M blijkt de cijfers die V op pagina 139 van zijn syntheseconclusie vermeldt niet te betwisten (zie p. 116-117, randnr. 455 syntheseconclusie M). Zij verwijst zelf naar de cijfers van V maar geeft hieraan een andere interpretatie dan V.

Waar M aanvoert dat de beperking 'op heden' niet meer van kracht is, specificeert zij niet sinds wanneer dat precies het geval is. Uit haar syntheseconclusie meent het hof te kunnen afleiden dat dit volgens M het geval is sinds eind 2021.

4.3.2.1.4. Concreet wijst V op de volgende cijfers:

- Gemiddelde bereik van zijn berichten tot 19 februari 2021: 84.684
- Gemiddelde bereik van zijn berichten van 19 februari 2021 t.e.m. juni 2022: 11.861
- Gemiddelde bereik van zijn berichten van januari t.e.m. juni 2022: 24.433 (p.

139 syntheseconclusie V)

4.3.2.1.5. Nu M *erkent* dat zij vanaf februari 2021 een beperking heeft opgelegd, moet het hof enkel nog nagaan of deze beperking (schaduwban) op vandaag nog van kracht is.

Uit de bovenvermelde cijfers van V blijkt dat het gemiddelde bereik van berichten in de periode van januari t.e.m. juni 2022 24.433 bedroeg.

Zoals M terecht opmerkt, is dit inderdaad een aanzienlijke stijging t.a.v. het gemiddelde bereik tijdens de daaraan voorafgaande zes maanden, nl. van juli tot december 2021. Toen bedroeg het gemiddelde bereik 4.824.

Deze vaststelling neemt evenwel niet weg dat het gemiddelde van 24.433 nog steeds minder dan een derde bedraagt dan het gemiddelde bereik van 84.684 zoals dat v  r de invoering van de beperking in februari 2021 gold.

M geeft hiervoor geen enkele verklaring. Zij beperkt er zich toe te stellen dat dit "het resultaat kan zijn van een willekeurig aantal factoren van invloed op bereik (...)" (p. 118, nr. 485 syntheseconclusie M).

Deze uitleg is niet afdoende. Vooreerst beroept V zich sowieso op het gemiddelde bereik van zijn berichten, hetgeen impliceert dat reeds rekening wordt gehouden met diverse factoren. Bovendien heeft M als beheerder van de Facebook service als enige zicht op de werking hiervan, met inbegrip van de hierbij gebruikte algoritmes.

Nu het gemiddelde bereik van de berichten van V in de periode van januari t.e.m. juni 2022 nog steeds minder dan   n derde bedroeg in vergelijking met het gemiddelde bereik v66r de invoering van de schaduwban, acht het hof het afdoende bewezen dat M deze schaduwban op vandaag nog steeds toepast op de Facebookpagina van V.

4.3.2.1.6. Aan het voorgaande wordt geen afbreuk gedaan doordat tijdens de afgelopen maanden (mei — augustus 2022) het organisch bereik van berichten op de Facebook pagina van V volgens M "aanzienlijk is toegenomen en geregeld in de tienduizenden loopt" (p. 117, randnr. 456 syntheseconclusie M). Zonder hierin door M te worden tegengesproken, voert V immers aan "dat de berichten waarnaar M verwijst nagenoeg allemaal (met uitzondering van drie berichten) gepromote berichten zijn (p. 139-140, nr. 225 syntheseconclusie V).

M verwijst ten onrechte naar het bereik van gepromote berichten:

Er wordt niet betwist dat de schaduwban nooit van toepassing is geweest op de advertentie account van V zodat het bereik van berichten die op die manier (via betaling) gepromoot worden niets zegt over het bereik van berichten die via de Facebookpagina van V gedeeld worden.

Het komt het hof aannemelijk voor dat het bereik van een gepromoot bericht groter is dan dat van een niet-gepromoot bericht omdat de gepromote berichten ook worden getoond aan mensen die V niet volgen.

4.3.2.1.7. Conclusie: de door V gevorderde maatregel is nog steeds actueel en niet zonder voorwerp.

4.3.2.2. Is de gevraagde maatregel gegrond?

4.3.2.2.1. Alvorens recht te doen, kan de rechter, in elke stand van de rechtspleging, een voorafgaande maatregel bevelen om de vordering te onderzoeken of een tussengeschied te regelen dat betrekking heeft op een dergelijke maatregel, dan wel de toestand van de partijen voorlopig te regelen (art. 19,3^e lid Ger. W.).

De door V gevorderde maatregel is één van de laatste categorie en beoogt de toestand van de partijen voorlopig te regelen.

De rechter moet zich in dat geval beperken tot een *prima facie*-beoordeling: een zeer summier en oppervlakkig onderzoek van de hoofdvordering (vgl. S. VOET, "Stand van zaken en actuele ontwikkelingen op het gebied van kort geding en versnelde rechtspleging", in *Themis nr. 113 — Gerechtelijk recht*, Brugge, Die Keure, 2020, (1) 13, nr. 22).

Anders dan M aanvoert, kan het hof de gevorderde voorlopige maatregel wel degelijk beoordelen zonder een diepgaand onderzoek van de grond van de zaak (p. 121, nr. 476 e.v. syntheseconclusie M).

Om de gegrondheid van de gevorderde voorlopige maatregel te beoordelen, moet het hof nagaan of de door M opgelegde schaduwban op dit moment *prima facie* nog gerechtvaardigd is (zie p. 118, nr. 184 syntheseconclusie V).

4.3.2.2.2. Volgens M heeft V door het plaatsen van diverse berichten op zijn Facebookpagina zowel de Facebook Servicevoorwaarden als de Richtlijnen voor de Facebook-community (hierna 'de Facebook Richtlijnen') herhaaldelijk en ernstig geschonden.

Deze schendingen gebeurden volgens haar door inhoud op zijn Facebookpagina te plaatsen die (i) haatdragend taalgebruik uitmaakte; (ii) aanwezigheid en steun gaf aan, en de daden prees van, gevaarlijke individuen en haatorganisaties, onder meer door hun daden, leiders en symbolen af te beelden; en (iii) pesten en intimidatie vormde (p. 124, nr. 491 syntheseconclusie M).

4.3.2.2.3. V betwist ten gronde dat de Facebook Servicevoorwaarden en de Facebook Richtlijnen "zonder meer afdwingbaar zouden zijn, en dat hij deze bovendien geschonden zou hebben" (p. 106, nr. 169 syntheseconclusie V).

4.3.2.2.4. In het kader van de hiernavolgende *prima facie*-beoordeling, gaat het hof uit van de *hypothese* dat de Facebook Servicevoorwaarden en de Facebook Richtlijnen wél van toepassing zijn. Of dit ook *daadwerkelijk* het geval is, zal het voorwerp van het debat ten gronde moeten uitmaken.

4.3.2.2.5. Partijen voeren vooreerst betwisting over het bericht/de berichten die de aanleiding waren voor het opleggen van een schaduwban op 18 februari 2021.

Volgens V heeft M de schaduwban opgelegd omwille van een bericht dat hij op 11 juni 2020 op zijn Facebookpagina heeft geplaatst en waarop een foto van een nazi-boekverbranding te zien is (p. 106, nr. 167 syntheseconclusie M).

M daarentegen betwist dat de schaduwban werd opgelegd naar aanleiding van één enkel bericht. De schaduwban werd volgens haar opgelegd "als gevolg van een combinatie van factoren (i.e., de geschiedenis van schendingen op de TV Pagina, het aantal maatregelen ('strikes') op de TV Pagina, de ernst van de schendingen, etc.)" (p. 128, voetnoot 445 syntheseconclusie M; zie ook p. 23, voetnoot 44).

In haar syntheseconclusie steunt M de door haar opgelegde schaduwban op berichten van V van 7 november 2019, 20 juni 2020, "juni en juli 2020", 9 augustus 2020, 23 en 24 augustus 2020".

4.3.2.2.6. De vraag of V met deze berichten de Facebook Servicevoorwaarden en de Facebook Richtlijnen heeft geschonden —indien deze van toepassing zouden zijn -- zal ten gronde moeten worden behandeld.

In het kader van een debat over voorlopige maatregelen kan het hof evenwel nagaan of de door M opgelegde sanctie op vandaag *prima facie* nog gerechtvaardigd is, zelfs indien er daadwerkelijk van een schending van de Facebook Servicevoorwaarden en de Facebook Richtlijnen sprake was.

Ongeacht het op de rechtsverhouding(en) tussen V en M toepasselijke recht — hetgeen ten gronde zal moeten worden beslecht --, moet iedere partij zich redelijk en te goeder trouw gedragen.

4.3.2.2.7. Op grond van de volgende elementen is het hof van oordeel dat het *prima facie* kennelijk onredelijk en disproportioneel is om op vandaag de schaduwban nog te handhaven:

- M erkent dat de berichten van de nazi-boekverbranding van "juni en juli 2020" de laatste berichten waren waartegen werd opgetreden voordat de schaduwban werd opgelegd (p. 128, voetnoot 445 syntheseconclusie M).

Vreemd genoeg preciseert zij de exacte data van deze berichten niet.

Tussen de datum van de berichten en het opleggen van de schaduwban zijn meer dan zes maanden verstreken.

Indien deze berichten een (ernstige) schending van de Facebook Servicevoorwaarden en de Facebook Richtlijnen uitmaakten, zou M hier onmiddellijk tegen zijn opgetreden, minstens had zij dit moeten doen.

- De schaduwban werd opgelegd in februari 2021 en duurt inmiddels reeds meer dan anderhalf jaar.

In hun brief van 19 maart 2021 hebben de advocaten van M nochtans herhaaldelijk geschreven dat het om tijdelijke beperkingen ("temporary restrictions") ging (stuk D.11 V).

In die omstandigheden is het dan ook *prima facie* onredelijk dat de schaduwban anderhalf jaar later nog steeds van toepassing is.

- Er blijkt nergens uit dat M enige procedurele waarborgen biedt aan de gebruiker indien zij omwille van beweerde schendingen van de Facebook Servicevoorwaarden of de Facebook Richtlijnen bepaalde maatregelen neemt.

M verbindt er zich op geen enkele wijze toe de betrokken gebruiker onmiddellijk op de hoogte te stellen van een voorgenomen schaduwban noch de redenen daarvan mee te delen. Evenmin biedt M aan de gebruiker de gelegenheid op die beslissing te reageren, met een nieuwe beslissing van M voor gevolg die de mogelijkheid bevat de schaduwban op te heffen (vgl. Bundesgerichtshof (DL), 29 juli 2021, III ZR 179/20, in het bijzonder §85, m.b.t. de verwijdering van een bericht en de tijdelijke, gedeeltelijke blokkering van een gebruikersaccount (stuk G.5 V)).

Zelfs indien M op grond van de Facebook Servicevoorwaarden en de Facebook Richtlijnen het recht zou hebben om een schaduwban toe te passen omwille van de berichten die V geplaatst heeft — wat ten

gronde zal moeten worden beslecht — moet zij bij het opleggen van deze maatregel de nodige zorgvuldigheid aan de dag leggen. Dit houdt in ieder geval in dat zij de gebruiker op de hoogte brengt van het opleggen van deze maatregel en deze zodanig motiveert dat de gebruiker uit de beslissing lering kan trekken (vgl. Rechtbank Noord-Holland (KG), 6 oktober 2021, [Kamerlid] t. LinkedIn Ireland Unlimited Company en LinkedIn Netherlands by — stuk G.4 V, r.o. 4.21 m.b.t. de verwijdering van berichten, de beperking en permanente blokkering van een LinkedIn-account van een Nederlandse politicus).

In ieder geval blijkt dat M in deze zaak op geen enkele wijze V vooraf heeft op de hoogte gebracht van haar voornemen om een schaduwban (= een 'beperking') op zijn Facebookpagina toe te passen.

Pas nadat zij op 23 februari 2021 door de advocaten van V was in gebreke gesteld, heeft M bijna één maand later bij brief van haar advocaten van 19 maart 2021 bevestigd dat zij 'tijdelijke beperkingen' op de Facebookpagina van V had toegepast (stukken D.10 en D.11 V).

Ook over de precieze reden voor de opgelegde maatregelen (waaronder de schaduwban) bleef en blijft M vaag. In de brief van haar advocaten van 19 maart 2021 verwees M naar het bericht van V over een nazi-boekverbranding en naar 'bepaalde inhoud van de Facebook pagina van V' ("certain of the Page's content") die haar regels zouden schenden, zonder te preciseren om welke inhoud of welke berichten het precies ging.

Ook in haar conclusies in deze procedure blijft M vaag. Zij voert zoals gesteld aan dat de "Beperking [werd] opgelegd als gevolg van een combinatie van factoren (i.e., de geschiedenis van schendingen op de TV Pagina, het aantal maatregelen ('strikes') op de TV Pagina, de ernst van de schendingen, enz.), die allemaal invloed kunnen hebben op de toegankelijkheid van de TV Pagina (i.e., of en welke beperkingen worden opgelegd) en bijgevolg, op de zichtbaarheid van de inhoud die op de TV Pagina wordt geplaatst" (p. 82, nr. 23 syntheseconclusie M).

M preciseert bij gevolg op geen enkele wijze *hoeveel* schendingen en maatregelen er vereist zijn om tot een schaduwban aanleiding te kunnen geven.

Dit alles wekt *prima facie* de indruk van willekeur en is *prima facie* onvoldoende gemotiveerd en onredelijk.

De hiervoor aangehaalde principes, nl. de verplichting voor M om haar maatregelen ter kennis te brengen van de gebruiker, deze te motiveren en de mogelijkheid te bieden tot bezwaar en heroverweging, gelden volgens het hof *prima facie* ongeacht de aard van de genomen maatregel (verwijdering bericht, beperking bereik, blokkering account, verwijdering account). Om die reden voert M vergeefs aan dat bepaalde door V aangehaalde buitenlandse rechtspraak, waar ook dit hof naar verwijst, geen betrekking heeft op de *beperking* van het bereik maar op een *blokkering/verwijdering* van een account (p. 142, nr. 558 syntheseconclusie M).

4.3.2.2.8. Iedere van de hiervoor aangehaalde redenen is volgens het hof op zich en afzonderlijk voldoende om te besluiten dat het handhaven van een schaduwban op vandaag *prima facie* disproportioneel en onredelijk is. Dit geldt uiteraard des te meer indien deze redenen samen worden genomen.

4.3.2.2.9. Louter ten overvloede onderzoekt het hof hierna ook of één van de door M aangehaalde berichten van V *prima facie* de schaduwban rechtvaardigde, nl. het bericht/de berichten met een foto van een nazi-boekverbranding. Op *andere* berichten dient er in het kader van de gevorderde voorlopige maatregel niet te worden ingaan. Nu M in de brief van haar advocaten van 19 maart 2021 immers enkel naar deze berichten verwees, kunnen *andere* berichten van V immers *prima facie* de schaduwban niet rechtvaardigen (stuk D.11 V).

Volgens M heeft V in "juni 2020 en juli 2020" acht afzonderlijke berichten gepubliceerd waarin een nazi-boekverbranding werd afgebeeld, zonder commentaren die context boden of die de inhoud ervan expliciet veroordeelden (p. 127, randnr. 504 syntheseconclusie M).

Volgens M vormden deze berichten een overtreding van art. 1.2 van de Facebook Richtlijnen (stuk 2 M).

De Facebook Richtlijnen bepalen o.m. het volgende:

In een poging om offline schade te voorkomen en beperken, staan we niet toe dat organisaties of personen die voorstander zijn van een gewelddadige missie of die betrokken zijn bij geweld een aanwezigheid op Facebook hebben. Dit heeft ook betrekking op organisaties of personen die betrokken zijn bij het volgende:

- *terroristische activiteiten*

- *georganiseerde haat*
- *massamoord (inclusief pogingen daartoe) of meerdere moorden*
- *mensenhandel*
- *georganiseerd geweld of georganiseerde criminele activiteiten*

We staan niet toe dat symbolen die een van bovenstaande organisaties of personen vertegenwoordigen, worden gedeeld op ons platform zonder context waarin de inhoud wordt veroordeeld of neutraal wordt besproken.

Vooraleer op het betreffende bericht in te gaan, merkt het hof eerst op dat M geen van de acht gewraakte berichten voorlegt. Zij neemt in haar syntheseconclusie enkel een foto op die volgens haar het bericht van V vergezelde.

Dit alleen reeds roept vragen op.

Volgens V heeft hij op 11 juni 2020 het volgende bericht op zijn Facebook pagina geplaatst:

41)

Torn V 11 jun. om 16:55 • e

1.1e1s

Na de straatnamen, de televisieseries en de standbeelden zal het aan de boeken zijn. En dan uiteindelijk aan ons. Tot onze hele beschaving uitgewist is. Ale het fascisme ooit terugkeert, zal het zich anti-fascisme noemen.

Hij legt dit bericht ook voor als zijn stuk A.6.

Nu M van haar kant geen van de acht berichten voorlegt, acht het hof het afdoende bewezen dat het dit bericht is dat (o.m.) aanleiding heeft gegeven tot de schaduwban.

Het hof is van oordeel dat V met dit bericht *prima facie* art. 1.2 van de Facebook Richtlijnen niet heeft geschonden.

Dit bericht kan immers niet worden beschouwd als "aanwezigheid geven aan, ondersteunen en aanprijzen van gevaarlijke haatorganisaties". V heeft in zijn bericht immers op geen enkele wijze het nazi-regime verheerlijkt.

Hij heeft met zijn bericht bovendien wel degelijk context geboden bij de foto van de nazi-boekverbranding. Hij gebruikte de foto namelijk om een vorm van beweerde hedendaagse censuur aan de kaak te stellen.

Het voorgaande geldt des te meer nu M blijkbaar niet is opgetreden tegen het gebruik van dezelfde foto bij een artikel van HP/De Tijd dat op Facebook werd gedeeld (stuk E.3 V).

4.3.2.2.10. Nu het hof hiervoor heeft geoordeeld dat de door M opgelegde schaduwban op vandaag *prima facie* disproportioneel en onredelijk is, moet het nog beoordelen of de door V gevorderde voorlopige maatregel noodzakelijk (en proportioneel is).

Volgens V zijn deze voorwaarden wel degelijk vervuld en is de opheffing van de schaduwban "de enige manier om [hem] terug te laten deelnemen aan het publiek debat dat zich afspeelt op Facebook" (p. 121, randnr. 187 syntheseconclusie V).

Daarnaast voert hij aan dat de gevorderde voorlopige maatregel proportioneel is. Een belangenafweging tussen het nadeel voor M en het voordeel voor hemzelf valt volgens hem in zijn voordeel uit (p. 126, randnr. 195 e.v. syntheseconclusie V).

Het hof overweegt hierover het volgende.

Het hof acht het aannemelijk dat de Facebook pagina van V voor hem heel belangrijk is omdat Facebook met betrekking tot het aantal gebruikers één van de belangrijkste sociale netwerken is. Precies voor de verspreiding van politieke programma's en ideeën is de toegang tot dit medium, dat niet zonder meer vervangbaar is, buitengewoon belangrijk. Door de schaduwban wordt V ernstig beperkt in zijn mogelijkheid om zijn politieke boodschap te verspreiden. V zou de schadelijke gevolgen van deze beperking blijven ondervinden wanneer er geen voorlopige maatregelen worden bepaald. Dit zou ertoe leiden dat zijn waarneembaarheid op Facebook tot een beslissing ten gronde aanzienlijk belemmerd zou zijn (vgl. Bundesverfassungsgericht (DL), 22 mei 2019, 1 ByQ 42/19, r.o. 19 m.b.t. de verwijdering van een gebruikersaccount).

Indien de schaduwban gehandhaafd zou blijven maar achteraf ten gronde zou worden beslist dat deze maatregel onrechtmatig was, zouden de gevolgen hiervan

voor V veel zwaarder zijn dan de gevolgen voor M indien zij zou worden verplicht deze schaduwban te schorsen en later ten gronde zou blijken dat zij deze schaduwban terecht had opgelegd (vgl. Bundesverfassungsgericht (DL), 22 mei 2019, 1 ByQ 42/19, r.o. 18).

Anders dan M aanvoert, wordt zij door de voorlopige maatregel geenszins 'berooft' van haar beweerde contractuele rechten (p. 141, nr. 552 syntheseconclusie M). Deze beweerde rechten worden enkel tijdelijk *opgeschort* tot een beslissing ten gronde.

Aan het voorgaande wordt geen afbreuk gedaan door de volgende argumenten van M:

V heeft tal van andere mediakanalen tot zijn beschikking die hij kan gebruiken om deel te nemen aan het publieke debat en zijn mening over actuele gebeurtenissen te delen (bv. communicatiekanalen van de politieke partij Vlaams Belang, waaronder de website van het Vlaams Belang, Twitter, YouTube, etc.) (p. 135, nr. 528 syntheseconclusie M).

Zoals het hof reeds hiervoor heeft overwogen, is Facebook door het aantal gebruikers den van de belangrijkste sociale netwerken zodat dit medium niet zonder meer vervangbaar is.

V kan zijn politieke standpunten verder verkondigen door de inhoud die hij plaatst te promoten als advertenties via zijn betalende advertentie account (p. 138-139, nr. 538, 540-541 syntheseconclusie M).

Het is niet omdat de schaduwban momenteel enkel van toepassing is op de Facebookpagina van V, dat hij hierdoor geen nadeel zou ondervinden. Het spreekt immers voor zich dat indien een politicus enkel een ruim politiek publiek kan bereiken door voor zijn berichten te *betalen*, de kans reëel is dat hij ervoor zal kiezen *minder* berichten te plaatsen.

Bovendien bevestigt deze houding van M *prima facie* het onredelijke karakter van de nog steeds geldende schaduwban. Indien M door het opleggen van een schaduwban er daadwerkelijk naar streeft om haar Facebook Servicevoorwaarden en Facebook Richtlijnen te doen nakomen, zou zij ervoor hebben gezorgd dat ook het bereik via de advertentie account van V beperkt werd.

— V heeft na het bestreden vonnis nog elf weken gewacht om zijn beroepsakte neer te leggen (p. 140, nr. 546 syntheseconclusie M).

Hoewel dit inderdaad niet in het voordeel van V pleit, neemt dit niet weg dat hij ook bij een diligenter optreden nooit binnen een korte tijdspanne een beslissing ten gronde had kunnen bekomen.

4.3.2.2.11. Conclusie: de door V gevorderde voorlopige maatregel is gegrond.

Nu hij zelf vraagt om "het gebruik van een schaduwban, die is opgelegd omwille van de berichten die fhēt1 voorwerp uitmaken van dit geschil, op de berichten die gedeeld worden op de Facebookpagina van V", te schorsen spreekt het hof zich niet uit over *toekomstige* berichten van V die aanleiding zouden geven tot een schaduwban.

4.3.2.2.12. Het hof bepaalt in het beschikkend gedeelte van dit arrest tevens conclusietermijnen en een rechtsdag voor de beoordeling van de grond van de zaak.

5. DE BESLISSING

HET HOF,

- verklaart het hoger beroep door V toelaatbaar en reeds in de volgende mate gegrond.
- hervormt het bestreden vonnis van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge van 4 januari 2022 met AR-nummer 21/1295/A,
- wijst opnieuw,
- verklaart rechtsmacht te hebben,
- verklaart de vordering van V op grond van art. 19,3^e lid Ger. W. ontvankelijk en in de volgende mate gegrond,

Beveelt aan M om het gebruik van een schaduwban, die is opgelegd omwille van de berichten die het voorwerp uitmaken van dit geschil, op de berichten die gedeeld worden op de Facebookpagina van V (...) te schorsen en dit binnen de 48 uur na de betekening van dit arrest tot een uitspraak ten gronde, op straffe van een dwangsom van 1.000 EUR per uur vertraging met een maximum van 2.000.000,00 euro,

- alvorens recht te doen over de grond van de zaak, heropent ambtshalve de debatten,

I- PAGE

01-00002935048-0030-0031-01-01-71

- Bepaalt in toepassing van art. 775 Ger. W. de volgende termijnen binnen dewelke de partijen hun

conclusies dienen uit te wisselen en aan het hof te overhandigen door neerlegging ter griffie:

- M: 15 december 2022
 - V: 15 februari 2023
 - M: 15 april 2023
 - V: 31 mei 2023
 - M: 15 juli 2023
-
- Stelt de zaak voor de **verdere behandeling** ten gronde voor dit hof, 7e kamer, op maandag **25 september 2023** om 15.00u (60 minuten pleittijd).

 - Houdt de beslissing over de kosten aan.

Aldus gewezen door de **zevende collegiale kamer**,
van het hof van beroep te Gent, zetelend
in burgerlijke zaken,
samengesteld uit:

I- PAGE

01-00002935048-0031-0031-01-01-71

